

ნახშირორქანგის სეკვესტრაციის დინამიკა ახალციხის ტყეში სხვადასხვა სიმაღლეზე ნოდარი, ხუჯაძე

ელ-ფოსტა: nodari.khujadze2014@ens.tsu.edu.ge

გეოგრაფიის დეპარტამენტი, ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტი
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ი.ჭავჭავაძის გამზირი 3, თბილისი, 0179, საქართველო

ანოტაცია

ეს კვლევა იკვლევს ჩვეულებრივი ფიჭვის ხეების (*Pinus sylvestris*) ნახშირორქანგის სეკვესტრირების პოტენციალს საქართველოს სამცხე-ჯავახეთის რეგიონში, ფოკუსირებულია სიმაღლისა და კლიმატის გავლენაზე. შესწავლილი იქნა სამი ნაკვეთი სხვადასხვა სიმაღლეებზე (1554 მ, 1894 მ და 2045 მ), გაზომილი იქნა მორფომეტრიული პარამეტრები და ჩაატარდა ხის ნიმუშების ლაბორატორიული ანალიზი ნახშირბადის შემცველობის დასადგენად. შედეგებმა გამოავლინა ხის ღეროში ნახშირბადის განსხვავებული პროცენტები სიმაღლეებზე, რაც გვთავაზობს ნახშირქანგის სეკვესტრირების დინამიკას. კვლევა ხელს უწყობს ტყის მდგრადი მართვის პრაქტიკას, კლიმატის ცვლილების შერბილების გლობალურ ძალისხმევას.

ჩვეულებრივი ფიჭვი, რომელიც ცნობილია კლიმატის ადაპტირებით, შეირჩა მისი კომერციული მნიშვნელობის გამო საკვლევ რეგიონში. კვლევა ეხება კითხვებს ნახშირორქანგის სეკვესტრირების შესახებ ერთი ჩვეულებრივი ფიჭვის მიერ და ტემპერატურის ცვლილებების გავლენას სხვადასხვა სიმაღლეებზე. მეთოდოლოგიურად, კვლევა იყენებს ძირითადი ნიმუშის ანალიზს ღეროს ბიომასისა და ნახშირბადის შემცველობის შესაფასებლად, ხელმისაწვდომი და არადესტრუქციული მიდგომის დანერგვით. შეზღუდვები მოიცავს მიწისქვეშა კომპონენტების გამორიცხვას ლოგისტიკური შეზღუდვების გამო, რაც ხაზს უსვამს მომავალი კვლევის გაფართოების აუცილებლობას.

მთლიანობაში, კვლევა იძლევა ღირებულ მონაცემებს შოტლანდიის ფიჭვნარებში ნახშირბადის სეკვესტრირების დინამიკის გასაგებად, კლიმატის ცვლილების კონტექსტში ეკოლოგიური შეფასებებისა და ტყის მდგრადი მართვის პრაქტიკის შეთავაზებას.